

مسابقه بزرگ

زیارت محبوب

همراه با جوایز ارزنده و متبرک حرم مطهر رضوی

برای شرکت در مسابقه، کافی است به ترتیب نام مسابقه و شماره گزینه‌های صحیح پرسش‌ها را به صورت عددی ۵ رقمی، همراه با نام و نام خانوادگی خود، به سامانه پیامکی ۳۰۰۰۸۰۲۲۲۲ ارسال کنید.
مثال: زیارت محبوب ۱۲۳۴۱ رضا رضوی
مهلت: ۹ خرداد ۱۴۰۴

پرسش اول

بارزترین مصداق زیارت چیست؟

۱. زیارت خانه خدا ☐ ۲. نماز ☐ ۳. خواندن ادعیه ☐ ۴. هر سه گزینه ☐

پرسش دوم

راز تأکید بر زیارت مؤمنان در چیست؟

۱. حیات دین ☐ ۲. احیای امر خدا ☐ ۳. رحمت خداوند ☐ ۴. گزینه ۱ و ۲ ☐

پرسش سوم

بنابه فرمایش امام جعفر صادق (ع) «هر کس برای خدا، از برادرش در حال بیماری یا تن درستی دیدن کند...» چه پاداشی در انتظار اوست؟

۱. خدا هفتاد هزار فرشته به او گمارد که از پشتش فریاد زنند: «پاک شدی و بهشت برایت خوش باد!» ☐
۲. جزو زائران خدا و وارد شوندگان بر حضرت رحمان است. ☐
۳. تمامی گناهان او بخشیده شده و بهشت برایش واجب می‌شود. ☐
۴. گزینه ۱ و ۲ ☐

پرسش چهارم

بر اساس روایات شرط اصلی تحقق آثار و برکات فراوان معنوی زیارت چیست؟

۱. زائر عجز و اضطراب داشته باشد ☐
۲. زیارت همراه با معرفت جایگاه امام معصوم باشد ☐
۳. زیارتنامه‌های معتبر خوانده شود ☐
۴. زیارت در ایام ویژه باشد ☐

پرسش پنجم

کدام گزینه از آثار و برکات معنوی زیارت نمی‌باشد؟

۱. تمرین توبی و تبری ☐ ۲. تجدید عهد با امام معصوم (ع) ☐
۳. رسیدن به مقام صدیقین ☐ ۴. تحقق مقام توبه و اعتراف به گناهان ☐

پرسش‌ها از متن موجود در پشت برگه طرح شده است.

اذن دخول

باز هم دلت قرار نگرفت. ماه ذی‌القعدة که فرارسید و دهه کرامت با طلوع ماه مهربانی آغاز شد، یاد وعده و عهد افتادی، گفتی: «اَمسال هم بیست‌وسوم ذی‌القعدة سر قرارم هستم، باید بروم مشهدالرضا.» روزها را یک‌به‌یک شمردی تا رسیدی به یازدهم ذی‌القعدة. آن روزها و شب‌ها در مسجدها و حسینیه‌ها و هیئت‌ها و از قاب شیشه‌ای سیما، صدای دل‌نواز مدح مولایت را می‌شنیدی و گنبد و بارگاه و رواق‌های منور حریم آفتاب را به نظاره می‌نشستی. باز هم روزها را شمردی تا رسیدی به این روزها، روزهایی که بوی زیارت خاصه می‌دهد، مشام جان سرشار از رایحه شهادت است، غم غربت دوست، اشک را میهمان چشمانت می‌کند و آشیانه محبت و رواق دل‌دادگی را در حریم قلبت بر پا می‌کند. روز بیست‌وسوم ذی‌القعدة، روز زیارتی خاصه علی‌بن‌موسی‌الرضا(ع) است و به‌روایتی سالروز شهادت غریبانه‌اش! حالا تو هستی و یک دنیا حرف‌های ناگفته، بغض‌های فروخورده، دست‌های ناگشوده. آمده‌ای تا بگویی و بگویی و بخوانی و بخوای. آمده‌ای؟ نه، تو را آورده‌اند. دستت را گرفته‌اند. این سلامی که تو به آقایت می‌دهی، پاسخ محبتی است که کریمانه ارزانی‌ات کرده! از همان وقت که به دلت افتاد و بار و توشه را بستی و حرکت کردی، دست به سرت کشیده. حالا تو را آورده نزد خودش، تو شده‌ای مهمان ویژه او، در این روزها، در این شب و روز، در شب و روز زیارتی خودش، شب و روز بیست‌وسوم ذی‌القعدة. این روزها و شب‌ها که در ورودی صحن‌ها و رواق‌ها اذن دخول می‌خوانی، خدا می‌داند که چه زیبا سلامت را می‌شنود، جوابت را می‌دهد، پذیرایی‌ات می‌کند و اجازه‌ات می‌دهد. باور نمی‌کنی؟ دستی به گوشه چشم‌هایت بکش، همین بلورهای اشک که بر گونه‌ات غلطیده‌اند، اجازه‌ات، درنگ نکن... وارد شو...!

اینجا برای ما همه جاست

هرکسی به ذوق و سلیقه‌اش از یک «باب» وارد می‌شود، از یک «بست» پا به حرم می‌گذارد، در یک صحن آرام می‌گیرد، در یک رواق نشاط می‌یابد؛ اما بعضی جاها در همین حریم برای همه خاطره‌انگیز است. سقاخانه، پنجره‌فولاد، صحن آیینیه... روضه منوره‌اش... حکایتی دیگر دارد. اینجا برای من و تو که اینک مثل حاجیان نیستیم که زائر مدینه و مکه باشیم، برای ما که توفیق زیارت عتبات نداریم، همه‌جاست! روضه‌الرضا(ع) برای ما ایرانی‌ها، بوی مکه و مدینه و نجف و کربلا و کاظمین و سامرا می‌دهد. زیارت او زیارت همه خوبان است، قبه او ما را به قبه‌الخضراء پیوند می‌دهد، از گنبد طلایی‌اش پنجره‌هایی باز می‌شود، به گنبد آسمانی مولای متقیان، به قبه‌الحسین که کعبه همه دل‌هاست، به دو گنبد طلایی کاظمین... به گنبد امامین عسکربین در سامرا! اینجا حتی تو را به بقیع می‌برد، کبوتران این حرم دلت را به بقیع پرواز می‌دهند، تو حتی اینجا هم، هوای حرم گمشده ام‌الائمّه(ع) را داری! باکی نیست اگر امسال به مدینه و مکه نرفته‌ای. تو به حج فقیران بار یافته‌ای و امروز دقیقاً روز حج اکبر فقیران است، روز بیست‌وسوم ذی‌القعدة، روز زیارتی مخصوص حضرت شمس‌الشموس(ع)!

نگاهی عمیق‌تر به زیارت

ساده‌اندیشی است اگر زیارت را فقط مخصوص بزرگانی بدانیم که به‌ظاهر از دنیا رفته‌اند؛ چراکه برترین زیارت‌ها، زیارت امام حی‌غایب، حضرت حجت‌بن‌الحسن(ع) است که زیارتش در هر زمان و در هر زمین و با هر زبان مستحب است.^۱ همچنین باید زیارت را فقط ویژه انسان‌های صالح و بزرگ بدانیم؛ زیرا برترین و والاترین زیارت، زیارت خداست و مهم‌ترین زیارت انسان، تشرّف به ساحت قدس پروردگار است. نماز را می‌گویم که بارزترین مصداق زیارت است. آن‌گاه که می‌گویی «قد قامت الصلاة»، در حقیقت زیارت خدا را ندا می‌دهی. چنانچه حضرت علی(ع) فرمودند: «قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ يَعْنِي حَانَ وَقْتُ الزِّيَارَةِ.»^۲ «نماز به پا شد» یعنی وقت دیدار خدا فرا رسید. طبیعی است که اگر زیارت خدا را و نماز را به‌خوبی و به‌درستی به‌جا آوری، زیارت از بندگان صالح خدا قبول خواهد بود. مگر نه این است که نماز ستون دین است و اگر این فریضه قبول شود، سایر اعمال به قبول الهی بار خواهد یافت؟! شگفتا که روزی سه بار به دیدار خدا می‌شتابیم، وضو می‌سازیم و رو به قبله می‌ایستیم و نماز می‌گذاریم؛ اما آیا می‌فهمیم این نماز، زیارت خداست؟ زیارت خدا فقط به زیارت کعبه و بیت‌الله نیست. همین نماز، طواف هرروزه من و تو به گرد عظمت و ربوبیت خداست.

و آیا می‌دانیم «قرآن» هم زیارت دارد و ما می‌توانیم زائر قرآن باشیم؟! تلاوت قرآن، حفظ قرآن، مطالعه تفسیر قرآن، تدبّر در آیات قرآن، همه و همه مصداق «زیارة القرآن» است. جای تعجب نیست. مگر می‌شود «خانه خدا» (کعبه) زیارت داشته باشد و کلام خدا (قرآن) زیارت نطلبد؟!^۳ کلام قرآن «ثقل اکبر» است و با تمسک به آن، در سایه تمسک به اهل‌بیت(ع) می‌توان به سعادت حقیقی رسید.

زیارت مؤمنان زمینه قبول زیارت امامان(ع)

«زیارت» در معنایی گسترده‌تر، شامل زیارت برادران و خواهران ایمانی هم می‌شود و پیامبر مهربانی(ص) و امامان هدایت(ع) به‌گونه‌ای عجیب به آن سفارش کرده‌اند. راز این‌همه تأکید بر زیارت مؤمنان، در این است که در این عمل نیک و الهی، حیات دین و احیای امر خداست. امام محمد باقر(ع) فرموده‌اند: «تَزَاوَرُوا فِي بُيُوتِكُمْ فَإِنَّ ذَلِكَ حَيَاةٌ لَأَمْرِنَا رَجَمَ اللَّهُ عَبْدًا أَخِيَا أَمْرَنَا.»^۴ (در خانه‌هایتان یکدیگر را زیارت کنید، در این کار، احیای امر ماست و خدا رحمت کند بنده‌ای که امر ما را احیا کند.)

حال بخوانید این روایت خواندنی را از امام صادق(ع): «هر کس برای خدا از برادرش در حال بیماری یا تندرستی دیدن کند... خدا هفتاد‌هزار فرشته بر او گمارد که از پشت‌سرش فریاد زنند: 'پاک شدی و بهشت برایت خوش باد.'» «فَأَنْتُمْ زَوَارِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ وَفَدَ الرَّحْمَنِ.» (شما زائران خدا و واردشوندگان بر حضرت رحمان هستید.)^۵

به‌راستی زیارت برادران دین چقدر اهمیت دارد که مانند زیارت خداست؟ اینک برادر و خواهر زائر، شما که به زیارت مولایت آمده‌ای، درباره زیارت خدا (نمازت)، زیارت قرآن و انس با کتاب الهی، زیارت اخوان (دیدار برادران و خواهران ایمانی) چه کرده‌ای؟ آیا می‌دانی که راز قبولی زیارت‌مان در ارتباط صحیح با خدا و کلام خدا و خلق خداست؟

۱. محمدبن مکی بن محمد شامی عاملی جزینی، الدروس الشرعیة فی فقه الامامیه، به‌نقل از ادب‌فنای مقربان، ج. ۶، ص. ۱۱.

۲. محمدباقر مجلسی، بحارالانوار، ج. ۸۱، ص. ۱۳۴؛ محمدبن علی بن بابویه قمی (شیخ صدوق)، التوحید، ص. ۲۴۱.

۳. برداشتی از فراز مصداق‌های زیارت از کتاب ارجمند ادب‌فنای مقربان، ج. ۶، ص. ۴۱۳.

۴. محمدبن یعقوب کلینی، کافی، ج. ۲، ص. ۱۶۷.

۵. همان، ص. ۱۷۷.

ماوزیارت

با این همه، ما را با زیارت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و فرزندان بزرگوارش انس دیرینه‌ای است. ما زیارت را تجدید عهد با پیشوایان خود می‌دانیم؛ ما با زیارت، تولی و تبری را تمرین می‌کنیم؛ ما با زیارت به مدرسه معرفت و دانش می‌رویم؛ ما با زیارت به مقام توبه و اعتراف و اظهار پشیمانی بار می‌یابیم؛ ما با زیارت به ترمیم کاستی‌ها و نقص‌ها و کمبودهای گذشته خود می‌پردازیم و آینده بهترمان را از موالیان خود می‌طلبیم؛ ما با زیارت به دانشگاه توحید و معاد و ولایت راه می‌یابیم؛ ما با زیارت هم‌نشین فرشتگان و محبوب آنان می‌شویم؛ ما با زیارت، دل‌هایمان را از زنگار کدورت مؤمنان و سیاهی کینه آنان می‌زدایم؛ ما با زیارت، خانه قلبمان را آشیانه محبت اهل ایمان و برادران و خواهران دینی می‌کنیم؛ ما با زیارت، پیوند ناگسستنی ولایت با توحید را ندا می‌دهیم؛ ما با زیارت از هم‌نشینی و مجالست اولیای خدا، رنگ خدایی می‌گیریم و تحول می‌یابیم؛ ما در زیارت، از چشمه زلال محبت و عشق و وفا سیراب می‌شویم. زیارت اولیای خدا، برای ما سفری عادی نیست، قراری ساده نیست، سیاحت و تفریح روزمره نیست، آغاز است، پرواز است، پرواز تا عرش خدا، تا نزد خدا...! ای کاش در این فرصت‌های سازندگی، در این توفیق الهی بیندیشیم، برای لطف خدا سپاس بگزاریم و قدر مکتب انسان‌ساز زیارت را بدانیم!

این زیارت رنگ و بوی دیگری دارد

زیارت شمس‌الشموس، سراج‌الله المنیر، امام رئوف، حضرت علی‌بن‌موسی‌الرضا علیه السلام را حکایت دیگری است. زیارت محبوب همه، زیارتی که آرزوی همه اولیاست، زیارتی است که در فضیلت و عظمت یگانه است، آن قدر که انسان از بلندای بزرگی و شکوه آن در شگفتی و تحیر می‌ماند. زیارت غریب طوس... و طوس یکی از چهار شهری است که در طوفان نوح سالم ماند،^۶ شهری بین دو کوه که باغی از باغ‌های بهشت است.^۷

زیارت غریب خراسان

زیارتی است که عقده‌ها و اندوه‌ها را از دل می‌گشاید و غم از قلب‌ها می‌برد، غبار گناه را می‌زداید و ذوب می‌کند؛^۸ زیارتی که پاداش هفتاد شهید در رکاب رسول خدا صلی الله علیه و آله را دارد؛^۹ زیارتی که اجر جهاد و ایثار قبل از هجرت پیامبر صلی الله علیه و آله را دارد؛^{۱۰} زیارتی که مانند زیارت خدا^{۱۱} و زیارت رسول‌الله صلی الله علیه و آله است؛^{۱۲} زیارتی که مقامی چون مقام شهیدان به ارمغان می‌آورد؛^{۱۳} زیارتی که همراهی صدها هزار فرشته را به همراه دارد؛^{۱۴} زیارتی که ثواب هفتاد حج مقبول، هزار حج و عمره مقبول و هزار هزار حج مقبول را دارد؛^{۱۵} زیارتی که پاداش صد هزار شهید، صد هزار صدیق، صد هزار مجاهد را دارد؛^{۱۶} و زیارتی که ثواب آن و فضیلت آن از فضیلت زیارت کربلا برتر است؛ زیارتی که می‌آید تا در سه عرصه نفس‌گیر به سراغت بیایند و به فریادت برسند.^{۱۷} این همه آثار و برکات دنیوی و اخروی که بر لسان پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و ائمه معصومین علیهم السلام جاری شده است، العباد بالله، سخنانی مبالغه‌آمیز است؟! یا اینکه گنجینه‌ای از حقایق آسمانی را با خود به همراه دارد؟ راز این همه عظمت و بزرگی در زیارت مولایی که اکنون در حرمش نشسته‌ای و این چند سطر را می‌خوانی، چیست؟ اگر در همه یا بیشتر این روایات جست‌وجو کنیم، این همه پاداش و اجر و ثواب، یک قید مهم و اساسی دارد: «عَارِفًا بِحَقِّهِ.» به‌راستی حق معرفت و معرفت حقیقی امام رضا علیه السلام چیست؟ راه آن کدام است؟ راه آن خواندن با اندیشه همین زیارت مخصوص حضرت است، تأمل در زیارت امین‌الله است؛ تدبر در زیارت بی‌نظیر جامعه کبیره است. خواندن عارفانه زیارت جامعه ائمه‌المؤمنین است! مطالعه عمیق زندگی و سیره امام رضا علیه السلام است. بیاییم و قدر این لحظات را بدانیم و از این رهگذر گشت‌وگذاری عارفانه در زیارات امام رضا علیه السلام داشته باشیم.

۶. محمد بن حسن حر عاملی، وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۵۶.
۷. محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۱۰۲، ص ۴۴.
۸. همان، ص ۳۴.
۹. همان، ص ۳۵.
۱۰. همان، ص ۳۳.
۱۱. همان، ص ۴۲.
۱۲. همان، ص ۳۸.
۱۳. همان، ص ۴۱.
۱۴. همان، ص ۳۱.
۱۵. همان، ص ۳۳.
۱۶. همان، ص ۳۷.
۱۷. همان، ص ۳۴.

آغاز هم‌عهدی و هم‌دردی

باز هم دلت قرار نگرفت... روزها را یک‌به‌یک شمردی تا رسیدی به بیست‌وسوم ذی‌القعدة، شب‌های قدر را به این امید احیاء گرفتی، عید فطر را به این سودا به جشن نشستی، ماه شوال و دو دهه اول ذی‌القعدة را لحظه‌لحظه به انتظار گذراندی و رسیدی به اینجا، به بیست‌وسوم ماه امام رضا علیه‌السلام، به شهر امام رضا علیه‌السلام، به خانه امام رضا علیه‌السلام، به بهشت امام رضا علیه‌السلام. حالا تو اینجا هستی. حالا قرار به دلت مانده است. اینک آرام گرفته‌ای. اما این وصال اول راه است، اول حرکتی دوباره است، آغاز یک سال هم‌عهدی و هم‌نوایی و پیروی از مولاست. بخوان و بخواب برای همه و برای خودت، برای همه مسلمانان، برای مظلومان فلسطین، یمن و... به یاد بیاور همه شهیدان و امام آنان را که این آرامش زیبا را وام‌دار آنان هستیم!

بخواب برای پیروزی و عزت انقلاب اسلامی و رهبر فرزانه و خدمتگزاران این مرز و بوم! برای همه چشم‌ها و دل‌هایی که ملت‌مسانه با تو خداحافظی کرده‌اند و سوغات اجابت را از تو می‌خواهند! بخواب برای همه کسانی که بر عهده تو حقی دارند، پدران و مادران و خویشاوندان و دوستان و معلمان و هم‌شهری‌ها و هم‌محلی‌ها.

دعا کن برای همه کسانی که در حق آنان خللی روا داشته‌ای و جفا کرده‌ای!

دعا کن از صمیم قلب برای همه کسانی که در حق تو ظلم کرده‌اند و فکرت را آزاده‌اند!

زیارت کن با غسل و طهارت، با تطهیر مال و جان و جسم، با رعایت آداب آن، با خدمت متواضعانه به زائران و هم‌سفرهایت، با صدقه و انفاق به فقیران...!

راز و رمز قبولی

بوی خوش قدوم جوادالائمه می‌آید...

حالا دلت قرار گرفته است، آرامش آمیخته با اندوه و غم، قراری همراه با بی‌قراری! راستی چرا؟ مگر چه خبر است؟

ای وای... این ایام بوی غربت و تنهایی مولایت را می‌دهد، این روزها باز هم روز شهادت امام غریب است. باز هم تو هستی و آن ناله شکسته غربت‌زده: «ابا صلت! در حجره را ببند...» اما قصه، قصه دیگری است، مشام جانت بوی گام‌های جوادالائمه علیه‌السلام را گرفته است. آقایت آمده به بدرقه پدر تا بهشت! اینک همه صحن‌ها و رواق‌ها از بوی خوش امام محمد تقی علیه‌السلام آکنده شده است. حالا وقت خواستن است. امام رئوف، عشق و علاقه‌ای وافر به درّ یگانه‌اش دارد. او را به جوادش قسم بده و همه آنچه گفتیم و نوشتیم و نگفتیم و تو می‌خواهی، بخواب!

همه جادنبال تو می‌گردم

آقای من، گنبد و بارگاه و رواق و صحن را آئینه‌ای کرده‌ام تا عکس زیبای تو را در آن ببینم.

می‌دانم تا امضای تو بر اعمال من نباشد، قبول آن به درگاه الهی محال است.

یا صاحب‌الزمان عجل‌الله تعالی فرجه‌ه اینجا دربه در دنبال شما هستم.

خوشا به حال آنان که مرادشان را، شفاعیشان را، شفاعتشان را، ثروتشان را، آبرویشان را با دیدار تو یافته‌اند. خوشا بر آن‌ها که در این بارگاه سر بر آستان تو گذارده‌اند.

خوشا بر آنان که روضه غربت امام رضا علیه‌السلام را و وداع پدر و پسر در طوس را با وداع پدر و پسر در کربلا گره زده‌اند و با تو اشک ریخته‌اند.

ای صاحب‌ما!

این روزها، اینجا در مشهدالرضا مثل همه مزارها، مثل مکه و مدینه و بقیع، مثل کربلا و نجف و سامرا و کاظمین، مثل همه روزهای محرم و شب‌های ماه رمضان، دلم تو را بهانه کرده است، می‌گویم و می‌گیرم و می‌خوانم...!

که مگر برسم در خانه تو

که تویی درمان همه دردم

یا اباصالح مددی مولا!

همه جا بروم به بهانه تو

همه جا دنبال تو می‌گردم

استان قدس رضوی
معاونت تبلیغات اسلامی